

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNTA/Jaosto

Virtuaalipeli, soveltamisala, toimivalta

Diaarinumero: YVTLTK/1XX/2016

Antopäivä: XX.XX.2016

Hakija katsoi X Oy:n syrjineen häntä, kun se ei puuttunut omistamassaan pelissä hakijaan muiden pelaajien taholta kohdistettuun syrjintään ja herjaamiseen. X Oy kiisti syrjineensä hakijaa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, ettei hakijan yksilöimien menettelyjen esitetty liittyneen häneen henkilönä, vaan hänen peliprofiiliinsa. Vaikka pelaajien nimien ja nimimerkkien takana todellisuudessa olisi luonnollisia henkilöitä, tapauksessa väitetty syrjintä oli kohdistunut pelimaailmassa toimivaan virtuaalihahmoon tai -henkilöön ilman yhteyttä nimimerkin takana olevaan luonnolliseen henkilöön. Virtuaalihahmoa tai -henkilöä ei voida samaistaa luonnolliseen henkilöön. Yhdenvertaisuuslain soveltamisalan ja syrjinnän kiellon suojan piirissä ovat nimenomaisesti luonnolliset henkilöt, joten virtuaalihahmot tai pelimaailman nimimerkit eivät nauti syrjintäkieltosäännöksen tarkoittamaa suojaa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta jätti hakemuksen tutkimatta lautakunnan toimivaltaan kuulumattomana.

(Lainvoimainen)

Hakijan vaatimukset

Hakija katsoo X Oy:n syrjineen häntä hänen mielipiteensä perusteella, kun se ei ole puuttunut omistamassaan pelissä hakijaan muiden pelaajien taholta kohdistettuun syrjintään ja herjaamiseen.

Hakijan perustelut

X Oy omistaa pelin, jonka pelaaja hakija on. Hakijan mukaan pelin sisällä muut klaanit esittävät hänestä syrjiviä ja herjaavia väitteitä ja miljoonat pelaajat näkevät nämä väitteet. Hakijan toimittaman aineiston mukaan syrjintäväitteen taustalla ovat pelissä koottavien klaanien väliset, muun muassa plagiointiin liittyvät erimielisyydet. Hakija kertoo saaneensa tapauksen johdosta loputtomasti häirintää. Hakija katsoo X Oy:n menettelyn syrjiväksi, koska se ei ole kieltänyt herjaajilta pelin käyttöä tai ryhtynyt mihinkään muihinkaan toimenpiteisiin hakijaa suojellakseen. Hakijan mukaan X Oy on aikaisemmin kieltänyt vastaavat herjaajat. Hakijan mukaan hänen henkilökohtaista koskemattomuuttaan, mainettaan ja henkistä hyvinvointiaan on merkittävästi vaarannettu.

Hakija katsoo vastaajan menettelyn olevan vakavaa syrjintää ja hakee uhkasakon asettamista. Hakija katsoo uhkasakon toimivan julkisena anteeksiipyntönä ja korvauksena hänen kärsimyksistään.

Vastaajan vastaus

Vastaaja kiistää syrjineensä hakijaa tai toimineensa muutoinkaan epäoikeudenmukaisesti tätä kohtaan.

Vastaajan perustelut

X Oy on vastauksessaan tuonut esiin mobiilipeliin liittyviä seikkoja. Pelissä pelaajat voivat liittyä klaaneihin, jotka valitsevat itselleen nimen, klaanikilven ja klaanikuvauksen. Nämä klaaniin liittyvät tiedot ovat julkisia ja näkyvät muille pelaajille. X Oy:n mukaan hakija on kuulunut Klaani A:han, josta hän on myöhemmin eronnut. Tämän jälkeen hakija on perustanut oman klaaninsa (Klaani B), joka käyttää samaa nimeä kuin Klaani A. X Oy:n käsityksen mukaan klaanien välillä on ollut erimielisyyksiä nimen käytöstä ja tästä syystä Klaani A on sisällyttänyt klaanikuvaukseensa maininnan siitä, ettei klaaneja tule sekoittaa. X Oy on liittänyt vastaukseensa otteen Klaani A:n klaanikuvauksesta, jossa klaani toteaa muun muassa, että herra M on huijannut yleisöä käyttäessään klaaninimeä väärin.

X Oy toteaa vastauksenaan syrjintäväitteeseen, ettei se hyväksy syrjintää tai syrjivää kielenkäyttöä peleissään, ja asiaton toiminta ja laittomuudet on tiukasti kielletty X Oy:n käyttöehdoissa, joiden hyväksyntä on pelien käyttämisen edellytyksenä kaikille pelaajille. X Oy toteaa, että se ei puutu käyttäjien välisiin keskusteluihin siltä osin kuin ne ovat lakien ja yrityksen sääntöjen mukaisia. Esiintuotuun viitaten X Oy katsoo, ettei se ole syrjinyt hakijaa.

Esittelijän esitys

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta jättää hakijan hakemuksen sen toimivaltaan kuulumattomana tutkimatta.

Kysymyksenasettelu

Asiassa on kysymys yhdenvertaisuuslain soveltamisalan ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivallan arvioinnista.

Perustelut

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan julkisessa ja yksityisessä toiminnassa.

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta annetun lain (1327/2014) 1 §:n mukaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta käsittelee ja ratkaisee yhdenvertaisuuslain ja naisten ja

miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) mukaan sille kuuluvat asiat.
Yhdenvertaisuuslain 20 §:ssä säädetään yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan tehtävistä ja toimivallasta.

Yhdenvertaisuuslain esitöiden mukaan lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää ihmisten välillä. Esitöiden mukaan syrjinnän kiellolla suojataan luonnollisia henkilöitä, mitä käytetyt ilmaisut ”kukaan” ja ”henkilöön liittyvä syy” osaltaan ilmentävät. (HE 19/2014 vp, s. 54 ja 67–68)

Hakija on kertonut, että häneen on kohdistettu syrjintää virtuaalipelissä rakennettujen klaanien taholta. Pelissä henkilöt esiintyvät pääosin nimimerkeillään. Hakija katsoo vastaajan syrjineen häntä, kun tämä ei ole puuttunut klaanien häneen kohdistamaan syrjintään.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että hakijan yksilöimien menettelyjen ei ole esitetty liittyvän häneen henkilönä, vaan ne liittyvät hänen peliprofiiliinsa. Vaikka pelaajien nimien ja nimimerkkien takana todellisuudessa olisi luonnollisia henkilöitä, tapauksessa väitetty syrjintä on kohdistunut pelimaailmassa toimivaan virtuaalihahmoon tai -henkilöön ilman yhteyttä nimimerkin takana olevaan luonnolliseen henkilöön. Virtuaalihahmoa tai -henkilöä ei voida samaistaa luonnolliseen henkilöön. Yhdenvertaisuuslain soveltamisalan ja syrjinnän kiellon suojan piirissä ovat nimenomaisesti luonnolliset henkilöt, joten virtuaalihahmot tai pelimaailman nimimerkit eivät nauti syrjintäkieltosäännöksen tarkoittamaa suojaa. Edellä selostetun perusteella yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta toteaa, että hakemus jätetään lautakunnan toimivaltaan kuulumattomana tutkimatta.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan päätös

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta päätti hyväksyä esittelijän esityksen.

Lainkohdat

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) 1, 2, 8, 20 §

Laki yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta (1327/2014) 1 §

Muutoksenhaku

Liitteenä.